

Grupo Parlamentario de Izquierda Confederal

A LA MESA DEL SENADO

EL GRUPO PARLAMENTARIO DE IZQUIERDA CONFEDERAL (ADELANTE ANDALUCIA, MÉS PER MALLORCA, MÁS MADRID, COMPROMÍS, GEROA BAI Y CATALUNYA EN COMÚ PODEM), a instancia del senador Carles Mulet (Compromís) y de acuerdo con el que establecen los artículos 174 y 175 del Reglamento de la Cámara, solicita la tramitación en la Comisión que corresponda, de la siguiente **Moción para la cesión permanente de la Dama d'Elx a su población de origen.**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

“La Dama a su casa”. Con este clamor los valencianos y valencianas queremos solicitar a las autoridades competentes que una joya del arte ibérico como es la Dama d'Elx vuelva a la ciudad donde fue encontrada el 1897; puesto que a estas alturas la Dama se expone en el Museo Arqueológico Nacional en la ciudad de Madrid, a 417 kilómetros de Elx.

La Dama d'Elx es un patrimonio de un valor esencial para el pueblo valenciano y para el conjunto de la humanidad, puesto que supone la pieza íbera más valiosa del conjunto de hallazgos de los primeros pobladores de nuestra tierra. Por eso, por ser una pieza que el pueblo valenciano siente tan propia, tendría que estar expuesta al Museo Arqueológico de Historia d'Elx, que convertiría la ciudad en la sede del Museo de Arte Ibérico, en un paso más hacia la descentralización del patrimonio artístico y cultural. Este traslado permitiría poder disfrutar de la Dama en un museo del País Valenciano y favorecería el conocimiento de nuestra historia.

Además, la exposición de esta escultura en nuestra tierra podría suponer un polo de atracción para estudiosos, turistas o simplemente curiosos que quieren deleitarse con su belleza, suponiendo esto un triple beneficio cultural, social y económico para el pueblo valenciano y la ciudad d'Elx. De hecho, durante la cesión temporal de casi cinco meses en 2006, 380.000 visitantes se acercaron, hecho que supuso una revitalización cultural y económica para Elx. Una Declaración Institucional firmada por todos los grupos políticos de Elx subrayaba el extraordinario impulso que supuso la exposición de la Dama en 2006 para la imagen de la ciudad y la revitalización de todos los sectores económicos locales, especialmente el turismo.

En 2016 el Pleno del Consell de la Generalitat Valenciana leyó una declaración institucional por la cual el Gobierno Valenciano apoya el retorno del busto ibérico a la ciudad. El Consell defendió, a través de la declaración institucional que la Dama d'Elx se encuentre de manera permanente “en el lugar del que nunca tendría que haber salido”. En este sentido, el President de la Generalitat, Ximo Puig, recordó que esta petición “forma parte de una visión diferente del Estado; no es razonable que todos los museos nacionales estén en Madrid; se tiene que tener una visión más federal de todas las instituciones y también de las instituciones culturales, puesto que es más acorde con la realidad autonómica de España”.

Elx dispone de espacios para albergar la exposición del busto íbero con las máximas medidas de seguridad y todos los requisitos necesarios para la perfecta conservación de la Dama, como es el caso de la Torre del Homenaje del Palacio de Altamira, que ya albergó la exposición del busto en 2006.

Grupo Parlamentario de Izquierda Confederal

A preguntas realizadas al Gobierno de España por Compromís respecto al regreso de la Dama d'Elx se reciben respuestas tajantes: *“No se contempla la posibilidad de ceder temporalmente o permanente la Dama d'Elx”*. No se trata de posibilidades, sino de voluntad puramente política.

Tanto la salida de este busto de su ubicación original como su regreso al Estado fue turbio, pero con el regreso, la Dictadura evitó retornarla a la ciudad de origen.

Esta visión centralista del patrimonio de todos y todas es realmente preocupante. El patrimonio común cultural español no tiene por qué estar única y exclusivamente en Madrid, puesto que todos formamos parte de este Estado y, mientras en Madrid se convierte en una pieza más de la exposición, en Elx sería el centro y principal reclamo de su oferta museística. Elx forma parte del Estado español de la misma manera de Madrid y, si fue adquirida esta pieza con dinero público, este era también de los valencianos y valencianas.

La Dama d'Elx es una de las creaciones artísticas más significativas y queridas del patrimonio cultural e histórico valenciano y, por esta razón, tanto la ciudadanía valenciana como especialmente la ciudad de Elx han expresado en reiteradas ocasiones a través de sus instituciones el deseo del retorno de la figura a Elx.

Por todo ello se presenta la siguiente

MOCIÓN

La Comisión de Cultura del Senado insta en el Gobierno central a:

PRIMERO. - Hacer efectiva de manera inmediata en coordinación con las administraciones autonómica y local y de forma permanente, la cesión de la escultura de la Dama d'Elx ubicada en la actualidad en el Museo Arqueológico Nacional, para exponerla en el municipio de Elx.

SEGUNDO. - Realizar la inversión necesaria para el traslado a Elx, con todas las medidas de seguridad necesarias para su correcta conservación.

TERCERO. - Crear una subsele del Museo Arqueológico Nacional en la ciudad ilicitana que albergue de forma permanente el busto de la Dama d'Elx.

Grupo Parlamentario de Izquierda Confederal

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

“La Dama a casa seua”. Amb aquest clam els valencians i valencianes volem sol·licitar a les autoritats competents que una joia de l'art ibèric cómo és la Dama d'Elx torne a la ciutat on va ser trobada el 1897; ja que a hores d'ara la Dama s'exposa en el Museo Arqueológico Nacional a la ciutat de Madrid, a 417 quilòmetres d'Elx.

La Dama d'Elx és un patrimoni d'un valor essencial per al poble valencià i per al conjunt de la humanitat, ja que suposa la peça íbera més valuosa del conjunt de troballes dels primers pobladors de la nostra terra. Per això, per ser una peça que el poble valencià sent tan pròpia, hauria d'estar exposada al Museu Arqueològic d'Història d'Elx, que convertiria la ciutat en la seu del Museu d'Art Ibèric, en un pas més cap a la descentralització del patrimoni artístic i cultural. Aquest trasllat permetria poder gaudir de la Dama en un museu del País Valencià i afavoriria el coneixement de la nostra història.

A més, l'exposició d'aquesta escultura a la nostra terra podria suposar un pol d'atracció per a estudiosos, turistes o simplement curiosos que volen delectar-se amb la seua bellesa, suposant això un triple benefici cultural, social i econòmic pel poble valencià i la ciutat d'Elx. De fet, al llarg de la cessió temporal de quasi cinc mesos en 2006, 380.000 visitants es van acostar, fet que va suposar una revitalització cultural i econòmica per Elx. Una Declaració Institucional signada per tots els grups polítics d'Elx subratllava l'extraordinari impuls que va suposar l'exposició de la Dama en 2006 per a la imatge de la ciutat i la revitalització de tots els sectors econòmics locals, especialment el turisme.

En 2016 el Ple del Consell de la Generalitat Valenciana va llegir una declaració institucional per la qual el Govern Valencià dóna suport al retorn del bust ibèric a la ciutat. El Consell va defensar, a través d'una declaració institucional que la Dama d'Elx es trobe de manera permanent “en el lloc del qual mai hauria d'haver eixit”. En aquest sentit, el President de la Generalitat, Ximo Puig, va recordar que aquesta petició “forma part d'una visió diferent de l'Estat; no és raonable que tots els museus nacionals estiguen a Madrid; s'ha de tindre una visió més federal de totes les institucions i també de les institucions culturals, ja que és més d'acord amb la realitat autonòmica d'Espanya”.

Elx disposa d'espais per a acollir l'exposició del bust iber amb les màximes mesures de seguretat i tots els requisits necessaris per a la perfecta conservació de la Dama, com és el cas de la Torre de l'Homenatge del Palau d'Altamira, que ja va acollir l'exposició del bust en 2006.

A preguntes realitzades al Govern d'Espanya per Compromís respecte al retorn de la Dama d'Elx es reben respostes categòriques: “No es contempla la possibilitat de cedir temporalment o permanent la Dama d'Elx”. No es tracta de possibilitats, sinó de voluntat purament política.

Tant l'eixida d'aquest bust de la seua ubicació original com el seu retorn a l'Estat va ser tèrbol, però amb el retorn, la Dictadura va evitar retornar-la a la ciutat d'origen.

Aquesta visió centralista del patrimoni de tots i totes és realment preocupant. El patrimoni comú cultural espanyol no té per què estar única i exclusivament a Madrid, ja que tots formem part d'aquest Estat i, mentre a Madrid es converteix en una peça més de l'exposició, a Elx seria el centre i principal reclam de la seua oferta museística. Elx forma part de l'Estat espanyol de la mateixa manera que Madrid i, si va ser adquirida aquesta peça amb diners públics, aquest era també dels valencians i valencianes.

Grupo Parlamentario de Izquierda Confederal

La Dama d'Elx és una de les creacions artístiques més significatives i volgudes del patrimoni cultural i històric valencià i, per aquesta raó, tant la ciutadania valenciana com especialment la ciutat d'Elx han expressat en reiterades ocasions a través de les seues institucions el desig del retorn de la figura a Elx.

Per tot això es presenta la següent

MOCIÓ

La Comissió de Cultura del Senat insta en el Govern central a:

PRIMER. - Fer efectiva de manera immediata en coordinació amb les administracions autonòmica i local i de manera permanent, la cessió de l'escultura de la Dama d'Elx situada en l'actualitat en el Museu Arqueològic Nacional, per a exposar-la en el municipi de Elx.

SEGON. - Realitzar la inversió necessària per al trasllat a Elx, amb totes les mesures de seguretat necessàries per a la seua correcta conservació.

TERCER. - Crear una subseu del Museu Arqueològic Nacional a la ciutat il·licitana que aculla de forma permanente el bust de la Dama d'Elx.

Palacio del Senado, 26 de octubre de 2020

Carles Mulet García
Portavoz